

MAGYAR SZABVÁNY

MSZ ISO 7752-4

Daruk. Vezérlőszervek. Elrendezés és jellemzők

4. rész: Gémes daruk

D/86b

Cranes. Controls. Layout and characteristics.
Part 4: Jib cranes

Az állami szabvány hatályára vonatkozó rendelkezéseket a szabványosításról és a minőségügyről szóló **78/1988. (XI. 16.) MT** rendelet 5–12. §-ai tartalmazzák.

A szabvány alkalmazása előtt győződjön meg arról, hogy nem jelent-e meg módosítása, helyesbítése, illetve hatálytalanítása.

E szabvány műszaki tartalma és szerkezete teljesen megegyezik az ISO 7752-4:1989 nemzetközi szabványéval.

This Hungarian Standard is totally equivalent in technical content and fully corresponds in presentation to the International Standard ISO 7752-4:1989.

Nemzeti előszó

A szabványban lévő hivatkozások magyar megfelelői:

ISO 4306-1:1990 **MSZ ISO 4306-1:1992**

ISO 7752-1:1983 **MSZ ISO 7752-1:1994**

1. Tárgy

E szabvány az **MSZ ISO 4306-1** nemzetközi szabvány szerint gémes típusú daruként meghatározott daruk haladási, forgatási, gémkinyúlás-változtató, teheremelési és teherföllesztési fő mozgásai vezérlőszerveinek elhelyezésére, követelményeire és mozgásirányára vonatkozó előírásokat rögzíti atoronydarukat, az önjáró gémes darukat és a vasúti darukat kivéve.

2. Rendelkező hivatkozások

A következőkben felsorolt szabványok olyan előírásokat tartalmaznak, amelyeket – a szövegben lévő hivatkozások miatt – e szabvány előírásaiként kell alkalmazni. E szabvány kiadásának időpontjában a hivatkozott szabványok között kiadásai voltak érvényben. Mivel időnként minden szabványt felülvizsgálnak, ezért az e szabvány alapján szerződő feleknek célszerű megvizsgálniuk a felsorolt szabványok legújabb kiadásának alkalmazhatóságát. A mindenkor érvényes nemzetközi szabványokat az IEC és az ISO tagtestületei tartják nyilván.

ISO 4306-1:1985 Emelőberendezések. Fogalom-meghatározások. 1. rész: Általános fogalmak

ISO 7752-1:1983 Emelőberendezések. Vezérlőszervek. Elrendezés és jellemzők. 1. rész: Általános elvek

3. Általános követelmények

A gémes daruk fő vezérlőszerveinek ki kell elégíteniük az **MSZ ISO 7752-1** nemzetközi szabvány előírásait azzal az eltéréssel, hogy a vezérlőszervek mozgásához szükséges erő nem haladhatja meg:

- a 100 N-t a fogantyúk és a vezérlőkarok;
- a 200 N-t a lábpedálok esetében.

4. A fő vezérlőszervek elrendezése

4.1. Állandó vagy változó hosszúságú gémmel felszerelt daru két irányban mozgatható vezérlőkarokkal

A fő vezérlőszerveket két irányban mozgatható vezérlőkarok esetében az **1. ábrán** bemutatott módon kell elrendezni.

4.1.1. A haladás vezérlése – 1-es kézikar

4.1.1.1. A daru haladási irányával egyezően mozgó karok

A kart a daru kívánt haladási irányába kell mozgatni.

A haladás megállításához és a fék működtetéséhez a kart középső helyzetbe kell állítani.

4.1.1.2. A daru haladási irányával nem egyezően mozgó karok

A kart a kívánt haladási irányban való mozgás céljából a vezérlőkar helyén feltüntetett iránynak megfelelően kell mozgatni.

A haladás megállításához és a fék működtetéséhez a kart középső helyzetbe kell állítani.

Megjegyzés:

Figyelemmel kell lenni az **MSZ ISO 7752-1** nemzetközi szabványra, amely előírja, hogy a berendezés mozgásirányait minden vezérlőkarhelyzetre fel kell tüntetni. Ez különösen fontos akkor, ha a kar mozgásiránya nincs logikus összefüggésben a berendezés mozgásának irányával.

4.1.2. A forgás vezérlése – 2-es kézikar

4.1.2.1. Előre-hátra mozgatható karok

A kar előretolása a gép irányába való forgás céljából (balra forgás, ha a vezetőállás a jobb oldalon, jobbra forgás, ha a vezetőállás a bal oldalon vagy a daru középvonalában van).

4.1.2.2. Jobbra-balra mozgatható karok

A kar balra mozgatása: balra forgás; a kar jobbra mozgatása: jobbra forgás.

4.1.2.3. Mind a 4.1.2.1., mind a 4.1.2.2. szakasz szerinti esetben a kar középső helyzetbe hozása szabad továbbforgást, illetve ahol ez műszakilag megoldott, ott a forgáshelyzet tartását eredményezi.

A 6-os pedál megnyomása (ha be van építve): forgás vagy a forgáshelyzet tartása.

4.1.3. Az emelés vezérlése – 3-as kézikar és 7-es lábpedál (ha be van építve), 4-es kézikar és 8-as lábpedál (ha be van építve)

A kar hátrahúzása: a teher emelése.

A kar középső helyzetbe hozása: a hajtás kikapcsolása és a fék működtetése. Ha nincs önműködő fék, akkor a féket a pedál megnyomásával kell működtetni.

A kar előretolása: a teher süllyesztése, ha a daru alkalmas hajtott teherföllesztésre.

A fő emelőművet a **4-es karral** kell működtetni. A **3-as kar** (ha be van építve) a segédemelőmű vagy más darufunkció működtetésére szolgál.

4.1.4. A gémbillenés vezérlése – 5-ös kézikar

A kar hátrahúzása: a gép emelése (bebillentés).

A kar középső helyzetbe hozása: a gémbillenés megállítása.

A kar előretolása: a gép süllyesztése (kibillentés).

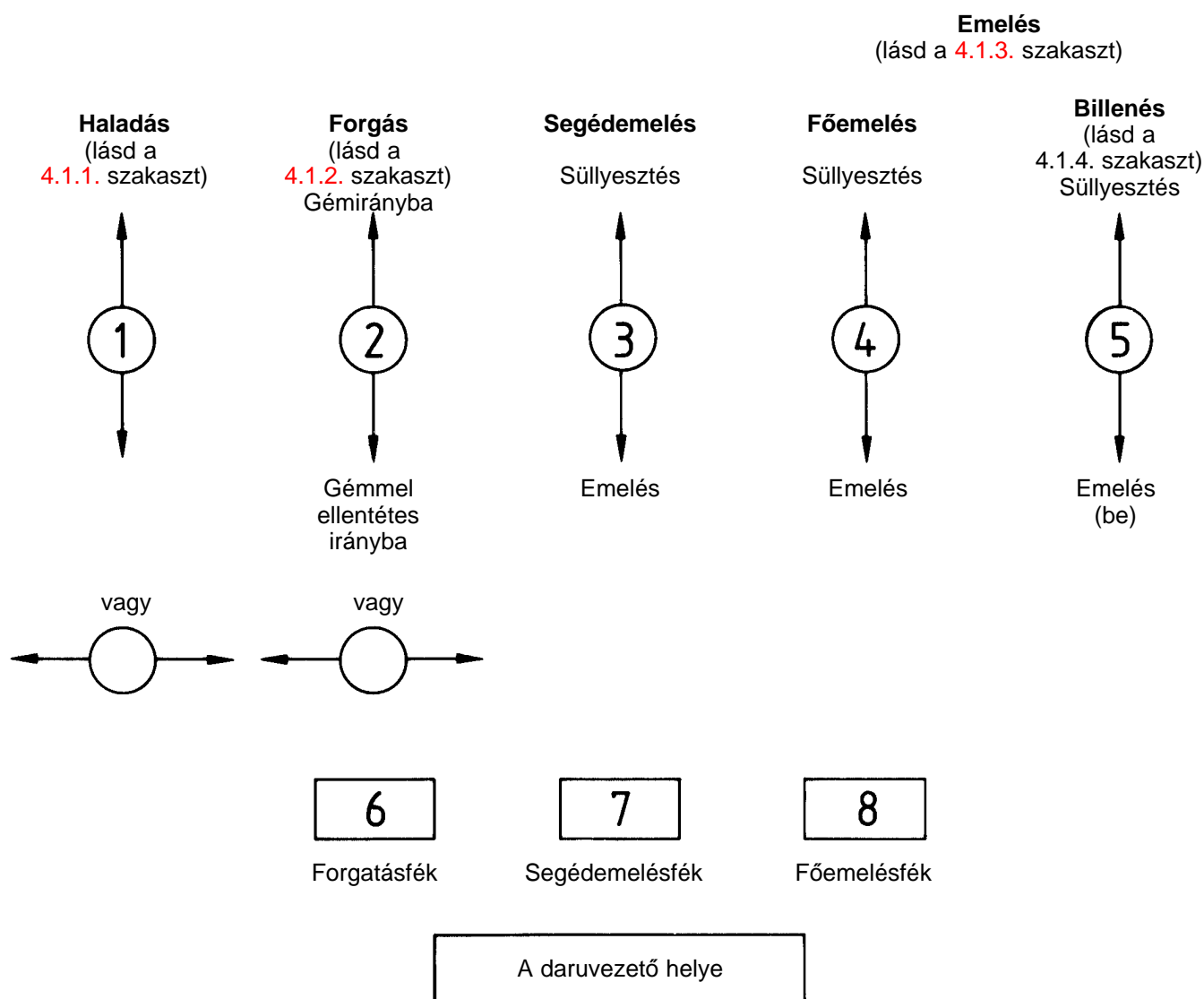
Megjegyzés:

Figyelemmel kell lenni az **MSZ ISO 7752-1** nemzetközi szabványra, amely előírja, hogy a berendezés mozgásirányait minden vezérlőkarhelyzetre fel kell tüntetni. Ez különösen

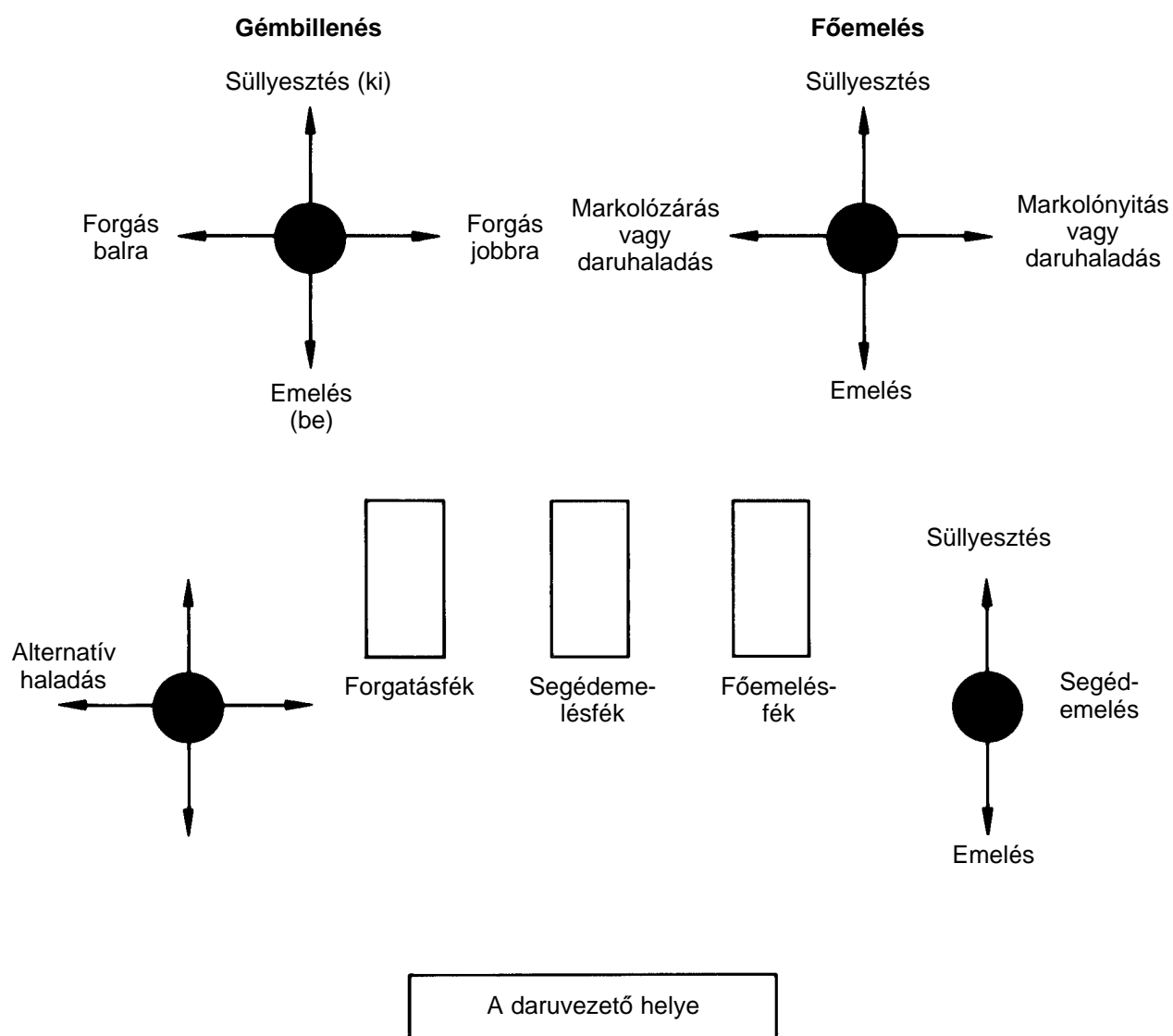
fontos, ha a kar mozgásiránya nincs logikus összefüggésben a berendezés mozgásának irányával.

4.2. Állandó vagy változó hosszúságú gémmel felszerelt daru kettőnél több irányban mozgatható vezérlőkarokkal

A kettőnél több irányban mozgatható vezérlőkarokat a **2. ábrán** bemutatott módon kell elrendezni.

1. ábra. A daruvezérlés elrendezése állandó vagy változó hosszúságú gémmel felszerelt daru és kétirányú vezérlőkarok esetén

2. ábra. A daruvezérlés elrendezése állandó vagy változó hosszúságú gémmel felszerelt daru és kettőnél több irányú vezérlőkarok esetén

A nemzeti előszóban említett magyar szabványok

MSZ ISO 4306-1:1992	Daruk fogalommeghatározásai. Általános fogalmak
MSZ ISO 7752-1:1994	Emelőberendezések. Vezérlőszervek. Elrendezés és jellemzők. 1. rész: Általános elvek

A szövegben említett nemzetközi szabványok

ISO 4306-1:1990	Cranes. Vocabulary. Part 1: General
ISO 7752-1:1983	Lifting appliances. Controls. Layout and characteristics. Part 1: General principles

---

A szabvány érvényességében beálló minden változást a Magyar Szabványügyi Hivatal a Szabványügyi Közlönyben hirdeti meg (előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlap-előfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR); vásárolható a Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. szám alatti Hírlapboltban). A gyakorlati tapasztalatok alapján ajánlatosnak látszó helyesbítő, módosító, kiegészítő indítványokat és észrevételeket megfelelő indoklással a Magyar Szabványügyi Hivatalhoz, Budapest, Üllői út 25. (levélcím: Budapest, Pf. 24. 1450, telex: 22 5723, telefax: 218 5125) lehet benyújtani.
A szabvány beszerezhető a Szabványboltban, Budapest, 1092., Üllői út 25. (levélcím: Budapest, Pf. 24. 1450).

Felelős kiadó: Az MSZH Értékesítési Osztályának vezetője
Készítette: Az MSZH Számítástechnikai Osztálya HVP-vel. (TN) 1994. Fejezetnév: S7752-4.